

Een slechtvalksaga: beslecht of geringeld?

Onze verwachtingen waren hoog gespannen, in de lente van 2020, toen er opnieuw een stel slechtvalken gespot werd bij de nestbak, hoog tegen de schoorsteen van MIROM in Roeselare. Of het dezelfde vogels waren als diegene die daar een jaar eerder een broedpoging ondernamen, weten we niet. Zonder betrouwbare ringgegevens kan je daar moeilijk uitspraken over doen. Het koppel was rond half maart nog bij de nestbak te zien, maar daarna werd het stil. De start van een discrete broedperiode? Enkele weken later, op 5 april, kregen we nog de melding dat er een slechtvalk rondcirkelde in de buurt van de Sint-Michielstoren.

De volgende morgen vond Natuurpuntlid Tom Priem een forse roofvogel in de omgeving van 'De Munt' die hem aan een sperwer deed denken. Die was waarschijnlijk tegen de grote glaspertij van een aanpalend bankgebouw gesmaakt en had dat niet overleefd. Tom belde ons op en vroeg of we konden bevestigen dat het inderdaad om een sperwer ging. Kort daarna ging ik naar de plek waar hij de onfortuinlijke vogel gevonden had, maar behalve enkele kleine veertjes was er geen spoor meer van te bekennen, ook niet in de publieke vuilnisbakken in de buurt.

Daarop contacteerde ik Tom opnieuw, met de vraag of hij toevallig geen foto's genomen had. Prompt kreeg ik twee beelden waarop duidelijk een volwassen slechtvalk herkenbaar was, met bovendien twee pootringen boven zijn stevige klauwen. Aan de rechterkant een witte kleurring waarop we een drietal letters konden aflezen. Dergelijke kleurringen krijgen nestjongen opgeschoven zodat ze later, vanop afstand, makkelijk individueel herkenbaar zijn.

Een vrouwelijke slechtvalk in de vlucht. Foto: Freddy Cordy.

Een beetje zoals dit bijvoorbeeld bij ganzen wordt gedaan met gekleurde halsringen. De cijfercombinatie op de unieke aluminiumring links was niet zichtbaar. Zeer de vraag of het met deze summiere informatie zou lukken om de herkomst van deze valk te achterhalen. We bezorgden alle gegevens prompt aan Aurel Vandewalle, kerkuilencoördinator in West-Vlaanderen en medewerker van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen, het KBIN.

Enkele weken later kregen we nog een seintje van een ongeruste me-

vrouw, die toezicht hield op een grote tuin in het centrum van de stad. Ze vond dagelijks dode duiven op het gazon en ze stond er niet om te springen om die telkens weer te moeten opruimen. Of ik enig idee had wat de doodsoorzaak zou kunnen zijn? Ze verdacht de grote zwarte vogels in de boomkruinen rondom. Het vraatpatroon op die verwilderde duiven, met enkel het borstbeen afgekloven, wees in de richting van een slechtvalk. Bovendien zat de nok van het nabije dak nog vol met van die lekkere hapjes. Het hoeft niet te verbazen dat het

De verongelukte 'sperwer' die een slechtvalk bleek te zijn. Ondanks dat de ringen nauwelijks leesbaar waren, slaagden we er toch in om te achterhalen waar en wanneer deze valk geringd werd.

Foto's: Tom Priem.

menu van de slechtvalk in een stedelijke omgeving vaak voor meer dan 60 % uit duiven bestaat... Blijkbaar was er nog steeds een valk actief.

Daarna bleef het maanden stil. Ook in natuurwetenschappelijke kringen woog de lockdown door op de personeelsbezetting. Begin augustus kwam er een melding van het instituut dat het een buitenlands ringnummer betrof. Een aanknopingspunt was ook dat de aluminiumring aan de linkerpoot zat, terwijl vogelringers in ons land die in principe rechts bevestigen. Een week later kregen we uiteindelijk het volledige plaatje: het was een Nederlandse ring (NLA – NederLand, ringcentrale Arnhem, ondertussen verhuisd naar Wageningen). Ringen in België krijgen de initialen BLB (BeLgië Brussel, waar het ringwerk gecoördineerd wordt).

Onze onfortuinlijke slechtvalk, een wijfje, werd als pullus (nestjong) geringsd, samen met een broertje of zusje, op 13 mei 2016 in Hoek, in de buurt van Terneuzen. Bovendien had de ringer twee (!) kleurringen aangebracht, waarvan er dus een verdween. Wat snel rekenwerk leert ons dat deze pechvogel ongeveer 4 jaar oud werd en op zo'n 70 km van haar geboorteplek verongelukte. 'Net om de hoek' dus, voor een goede vlieger als de slechtvalk.

Van slechtvalken is bekend dat vooral de eerstejaars zwerftochten ondernemen. Vanaf hun tweede zijn ze geslachtsrijp, maar meestal komen ze pas in hun derde jaar aan broeden toe. Ervaring is daarbij belangrijk: oudere koppels zijn veel succesvoller bij het grootbrengen van hun kroost dan puberstellen. Als we aannemen dat zij in 2019 al hier was, en dat het legsel in de nestkast bij MIROM niet

verder raakte dan twee niet-gekipte eieren, kan dit kloppen.

Op het ogenblik dat we dit schrijven is de nestkast op de schouw van MIROM nog niet geïnspecteerd. Een volgende onderhoudsbeurt geeft de kans om een nestcamera te plaatsen, zodat we een eventueel nieuw broedgeval op de voet kunnen volgen.

Want een succesvol broedgeval in Roeselare, dat komt er nog wel van. Er groeien al jaren jonge slechtvalken op in een nestkast in Harelbeke en ook in Tielt was er voor het tweede jaar op rij een. In Ooigem (Wielsbeke) broedde een stel slechtvalken zelfs in de ventilatieschacht van een bedrijf, zonder nestkast. Nog even geduld dus voor de eerste babyborrel van deze supervlieger.

Piet Desmet

INTELLIGENT LADEN

Met een **intelligente laadpaal** kies je niet enkel voor efficiënt energieverbruik. Maar ook voor **veiligheid**. Vermijd brandgevaar door opwarmende bedrading bij laadbeurten via een conventioneel stopcontact. Ook afhankelijk van het type laadpunt en aansluiting gaat het laden tot wel **tien keer zo snel** via een laadpaal.

Bruggesteenvweg 21
Gits-Hooglede
www.intelligentwonen.be
0475 34 67 37